

MusicOlomouc 2018 k výročí

pondělí 6. srpen 2018, 8:37

MusicOlomouc 2018 k výročí. Při příležitosti 100. výročí ČSR bude hrát v Atriu Uměleckého centra Univerzity Palackého *Orchestr Berg*. Koncert, který se 23. října zároveň stane součástí jubilejního 10. ročníku mezinárodního festivalu soudobé hudby MusicOlomouc 2018, začne ve 20:30. Špičkové mladé těleso se věnuje především propagaci současné a moderní hudby 20. století. Více k programu festivalu MusicOlomouc 2018 [ZDE](#). Foto: Archiv Orchestru Berg

MusicOlomouc nabídne české i světové premiéry

Švýcarské kvarteto Ensemble Mondrian zahájí 10. ročník festivalu MusicOlomouc.

Foto: Archiv MusicOlomouc

čtvrtek 4. říjen 2018, 11:00 – Text: Milada Hronová

Univerzita Palackého připravuje desátý ročník mezinárodního festivalu soudobé hudby MusicOlomouc. Uskuteční se od 9. do 23. října a zazní v něm 35 soudobých kompozic, většina v české či olomoucké premiéře. Ve světových premiérách bude uvedeno pět skladeb. Všechny vznikly na objednávku festivalu.

Hudební přehlídku zahájí 9. října prestižní švýcarské kvarteto Ensemble Mondrian, které v letošním roce získalo ocenění Swiss Music Award 2018. Na Univerzitě Palackého a jejím festivalu MusicOlomouc se vůbec poprvé představilo v roce 2016. Dalším zahraničním interpretem bude polský perkusionista Aleksander Wnuk, který ve svých vystoupeních využívá multimediální prvky a performance. Ve světové premiéře v Olomouci uvede skladbu Coryho Brackena I'm at ocean level moisture with these life hacks, první objednávku skladby ze zámoří. Špičkový interpretační zážitek nabídne i německé

Catch Trio, které kromě zahraničních autorů představí skladbu v současnosti snad nejúspěšnějšího českého skladatele Miroslava Srnky.

„MusicOlomouc za deset let existence dokázal, že je možné etablovat a úspěšně rozvíjet hudební festival tohoto typu i mimo klasická hudební centra jakými jsou Praha, Brno či Ostrava. Olomoucký festival si vydobyl významné místo mezi našimi festivaly soudobé hudby a má své nadšené publikum,“ řekl ředitel přehlídky Marek Kepřt z katedry muzikologie filozofické fakulty. Podle něj se přeměnil během své existence z akce se širokým žánrovým rozkročením a základnou v českém interpretačním prostředí v hudební přehlídku avantgardnějšího zaměření, v jejímž rámci jsou prezentovány špičkové zahraniční soubory „Klademe důraz na objednávání a premiéry skladeb českých i zahraničních autorů. Dramaturgie desátého ročníku je toho důkazem,“ dodal.

Během prvního festivalového dne se uskuteční také vernisáž výstavy, kterou připravují studenti katedry muzikologie filozofické fakulty. Zájemci si budou moci prohlédnout jedenadvacet panelů, které mají připomenout nejen nejdůležitější festivalové okamžiky, ale i jednotlivé interprety, kteří již na MusicOlomouc vystupovali. Jedinečné ohlédnutí za první dekadou festivalu doplní i ukázky výrazné proměny grafického zpracování tiskovin. V rámci vernisáže, která se uskuteční na katedře muzikologie v 17 hodin, se návštěvníci mohou seznámit i se třemi nedávno vydanými knihami členů této katedry, Lenky Křupkové, Jiřího Kopeckého a Jana Blümla.

MusicOlomouc přivítá také zajímavé české interprety a ansámby soudobé hudby. Vystoupí například Isang Yun Trio ve složení Vilém Veverka (hoboj), Kateřina Englichová (harfa) a Petr Nouzovský (violoncello). Ve světové premiéře uvede skladbu mladého českého skladatele Iana Mikysky. Koncert pražského Tria Helix pak bude převážně zaměřen na díla českých autorů, mezi nimiž bude i světová premiéra skladby Hudba ticha Marka Kopelenta. Olomoucký ansámbl soudobé hudby Lichtzwang se představí ve svém klasickém složení trubka, violoncello a klavír a uvede hned tři světové premiéry: skladbu A Luca Marenzio Adriana Demoče a dvě kompozice Marka Kepřta, z nichž jedna je volným překomponováním skladby Palais de mari Mortona Feldmana.

Závěrečný slavnostní koncert festivalu, který je připravený mimo jiné u příležitosti stého výročí vzniku Československa, dostal podtitul Nová tvorba českých autorů. Bude vrcholem desátého ročníku přehlídky soudobé hudby a uskuteční se 23. října. Orchester Berg v něm nabídne díla mladší generace současných českých skladatelů Petra Wajsara, Matouše Hejla, Františka Chaloupky a Tomáše Reindla, do jejichž skladeb jsou zakomponováni i cvičící jogíni a recitace herce Moravského divadla Olomouc Petra Kubese. Více [ZDE](#).

Festival MusicOlomouc zahájil svůj desátý ročník

*Mondrian ensemble.
Foto: MusicOlomouc
čtvrtek 11. říjen 2018, 9:05*

V úterý 9. října odstartoval jubilejní 10. ročník mezinárodního festivalu soudobé vážné hudby MusicOlomouc, pořádaný Univerzitou Palackého v Olomouci. Na první den festivalu organizátoři připravili hned dva koncerty a také vernisáž výstavy o MusicOlomouc.

Hlavní program festivalu zahájilo švýcarské kvarteto Modrian Ensemble, které už měli návštěvníci MusicOlomouc možnost slyšet v roce 2016. Tentokrát se čerstvé držitelky ocenění Schweizer Musikpreis 2018 představily v Kapli Božího těla s repertoárem, postaveným převážně na tvorbě současných švýcarských skladatelů jakými jsou Michael Jarrell nebo Martin Jaggi. Nejpůsobivější byla v provedení těchto prvotřídních instrumentalistek kompozice *Aprés le silence* skladatele Dietera Ammanna, která se vyznačovala až hýřivým zacházením s hudebními motivy. Ty by jinému skladateli vystačily na celou rozsáhlejší skladbu, v případě *Aprés le silence* se ale tyto překvapivě nosné miniatury bez vzájemných souvislostí střídaly v rychlém sledu jedna za druhou.

Zajímavé zvukové barvy dosáhla klavíristka Tamriko Kordzaia jak preparací klavíru, tak i hrou na struny klavíru prostřednictvím ozvučných dřívek. Také ostatní nástroje využívaly nezvyklých technik a efektů od bartokovského pizzicata přes houslové dusítka v případě skladby *Caprice (IV) bleu*. To pro ansámbl Mondrian napsal rakouský skladatel Thomas Wally, který si její provedení v Olomouci osobně vyslechl. Dámské kvarteto dokázalo působit přesvědčivě v častých vypjatě expresivních pasážích i v dronově ambientních plochách a i napodruhé tak v Olomouci jeho členky dokázaly, že patří mezi středoevropskou špičku v oblasti soudobé vážné hudby.

V rámci prvního dne festivalu MusicOlomouc vystoupilo v Atriu Uměleckého centra Univerzity Palackého také Isang Yun Trio. Navzdory svému názvu se jedná o tuzemské uskupení, které ale podstatnou částí svého repertoáru čerpá právě z díla korejského hudebního skladatele Isanga Yuna, osobnosti s pohnutým životním osudem i osobitým kompozičním rukopisem, postaveným často na propojování hudby východu a západu. Nezvyklé nástrojové složení s nepochybně také renomé jednotlivých členů tria představovalo určité lákadlo: Vilém Veverka - hoboj, Kateřina Englichová – harfa, Petr Nouzovský – violoncello.

Zmiňované hudební propojení východních a západních tradic přinesla už první skladba *OstWest Miniaturen* Isanga Yuna pro hoboj a violoncello. Asi nejdiskutovanější skladbou večera se ale stala první z pěti světových premiér, které letos festival nabízí: kompozice *Forgetting Ravel* mladého českého skladatele Iana Mikysky. Ten také skladbu osobně uvedl a doporučil přitom posluchačům nebát se ticha, které nabízí. Provedení *Forgetting Ravel* mělo opravdu až meditativní charakter a kombinovalo v sobě plochy ticha, střídané s hudebními motivy, které přímo vycházely ze sonáty pro housle a violoncello a klavírního tria Maurice Ravela. Výsledek tak měl blízko k minimalismu a do dosavadní koncepce festivalu možná úplně nezapadal svou konsonantností a posluchačskou vstřícností. Ačkoliv by se dalo mluvit o přehnané délce skladby i o možné „kompoziční lacinosti“, Mikyskovi se nedá upřít, že se zasloužil o jeden z nejvýraznějších bodů celého večera. Ten trio zakončilo opět skladbou Isang Yuna. Tentokrát se jednalo o skladbu *Espace II*, psanou přímo pro nástrojovou kombinaci violoncello, harfa a hoboj.

Oběma těmito koncertům předcházela prezentace aktuálních publikací členů pořadatelské katedry muzikologie. Symbolickou minutou ticha se zde například uctila památka britského „janáčkologa“ Johna Tyrrela, který s olomouckými muzikology před nedávnem spolupracoval na knize *Czech Music around 1900* a který zemřel 4. října letošního roku. Tato prezentace proběhla v rámci vernisáže výstavy *10 let MusicOlomouc*. Ta prostřednictvím fotografií a propagačních materiálů připomíná dosavadní historii festivalu. Expozice bude v prostorách katedry muzikologie ke shlédnutí po dobu konání festivalu. Další akcí na programu je vystoupení polského perkusionisty Aleksandra Wnuka v Divadle na cucky už v neděli 14. října.

Petr Šrajer, student katedry muzikologie FF UP

Cílová rovinka MusicOlomouc

*Catch Trio. Foto: Petra Kožušníková
středa 24. říjen 2018, 14:48*

Koncertem Orchestru Berg k příležitosti stého výročí republiky skončil festival MusicOlomouc, jehož produkci zajišťují studenti katedry muzikologie FF UP. Nezvyklou položku v kontextu olomouckého kulturního života nepředstavoval pouze tento efektní večer, ale také předcházející vystoupení těles Lichtzwang a Catch Trio.

Olomoucký Lichtzwang

V neděli 21. října se v Kapli Božího Těla v budově Konviktu představila vlastně už festivalová stálice: domácí ansámbl Lichtzwang ve složení Marek Keprt: klavír, Jan Přibíl: trubka, Jiří Fajkus: violoncello. Ten na festivalu vystupuje od svého vzniku v roce 2016. Umělecký šéf ansámblu Marek Keprt pro letošní vystoupení svého ansámblu sestavil poměrně pestrý program, který zahajovala skladba pro sólový klavír *Etude sur le carré magique sonore op. 40* Ivana Vyšněgradského. Tento představitel první vlny ruské avantgardy desátých let dvacátého století zůstává dodnes přehlížen, ačkoliv je jedním z hlavních inspiračních zdrojů pro

serialistické hnutí okolo Oliviera Messiaena a dalších komponistů. O tom ostatně dostatečně svědčí také fakt, že program zmiňované etudy má blíže k matematickému hlavolamu než ke klasické kompozici.

Na opačné straně pomyslného výrazového a kompozičního spektra soudobé vážné hudby potom stojí další ze světových premiér, psaných přímo pro festival MusicOlomouc. Jednalo se o novou skladbu *A Luca Marenzio* slovenského skladatele Adriána Demoče, od nějž mimochodem v průběhu koncertu v podání violoncellisty Lichtzwangu Jiřího Fajkuse zazněla také prvotina *Katharsis* a posluchači tak mohli zjistit, že Demočův kompoziční styl neustrnul na jednom místě. Minimalistická *A Luca Marenzio* totiž mohla návštěvníky MusicOlomouc překvapit svou pärtovsko melancholickou klidnou atmosférou, kterou nepatrně narušovaly interpretační nepřesnosti.

Catch Trio a vrchol festivalu

Při zpětném pohledu skvělé výkony ansámblu Lichtzwang do určité míry blednou před koncertem německého Catch Tria, které se v rámci festivalu představilo hned následující den, tedy v pondělí 22. října. Koncert tohoto dámského tria (Boglárka Pecze – klarinet, basklarinet, Eva Boesch – violoncello, Sun-Young Nam - klavír) totiž bezpochyby patřil k vrcholům festivalu a úvodní skladba *Catch Sonata* od skladatele Gérarda Pessona v jejich podání s největší pravděpodobností opravdový vrchol MusicOlomouc představovala.

Není se čemu divit, už podle jejího názvu byla skladba komponována Catch Triu „na tělo“ a dává mu tak možnost představit jeho silné stránky. *Catch Sonata* do velké míry využívá nezvyklého nástrojového obsazení a stojí tak na prolínání témbřů jednotlivých instrumentů. Skladbou navíc jako leitmotiv prochází strojový rytmický motorismus, připomínající „ruské období“ Igora Stravinského, který přerůstá v až robotické pohyby jednotlivých interpretek. Bicím nástrojem se v těchto pasážích stává preparovaný klavír, violoncello i samotné tělo klarinetu.

Perkusivní charakter ostatně měly i některé další skladby, hlavně potom *PAR* V korejské skladatelky Heery Kim, která před pár dny zazněla ve světové premiéře v Soulu. Nejen v této kompozici, ale prakticky také ve všech ostatních skoro až zarážela bezchybná synchronizace všech instrumentalistek, a to i v těch nejnáročnějších pasážích. Není se tedy čemu divit, že návštěvníci MusicOlomouc Catch Trio „vytleskali“ k přídavku, jehož prostřednictvím mohly dámy prokázat také svůj smysl pro humor. Stopáž přidané skladby se totiž pohybovala pouze v řádu několika vteřin.

Petr Šrajer, student katedry muzikologie FF UP

Východní inspirace a závěr MusicOlomouc

Orchestr Berg, renomovaný český soubor specializující se na realizaci soudobé hudby, ukončil MusicOlomouc 2018.

*Foto: archiv MusicOlomouc
pondělí 29. říjen 2018, 13:53*

První dekádu festivalu soudobé hudby MusicOlomouc uzavřel koncert, věnovaný zároveň výročí vzniku Československé republiky. Prostor Atria jezuitského konviktu rozezněl 23. října Orchestr Berg, renomovaný český soubor specializující se na realizaci soudobé hudby, pod taktovkou Petera Vrábela.

Program koncertu byl dramaturgicky promyšleným útvarem. Zvolené skladby na sebe navazovaly a zvukově se propojovaly do logického celku. Hudební fajnšmekři by si ale možná dovolili oponovat, že právě toto spojení bylo spíše na škodu a koncert degradovalo na pouhý komerční tah, který má přilákat i okruh „běžných“ posluchačů a ne jen sortu vyvolených avantgardistů. Ti mohli postrádat více vyhrocenou experimentální tvorbu.

Na kompletní zvuk instrumentálního tělesa si posluchači museli chvíli počkat. Večer odstartoval melodramem Petra Wajšara v komornějším obsazení, avšak

s rozšířenou sekcí bicích nástrojů. Skladba *8 vět na vějíře*, inspirovaná japonskými minimalistickými básněmi haiku, zhudebňuje úryvky francouzských textů Paula Claudela, z nichž každá přináší ve své filozofii poselství dnešní době. Na podkresu samplů se postupně představovaly jednotlivé elementy a nástrojové sekce orchestru, které postupně vplouvaly do zvukového proudu, aniž by barevně vyčnívaly nad podkresem. Místy se vynořující rytmická hříčka postupně migrující všemi sekcemi orchestru však byla po svém uvedení smetena dalším motivem. Zvukomalebné plochy korespondovaly s textem ve zpěvné francouzštině přednesené Petrem Kubesem, který si se strastmi románského jazyka poradil znamenitě.

Kompozici určenou přímo pro Orchestr Berg napsal Matouš Hejl. Na pozadí vířivého bubnu ve funkci jednotícího prvku vystavěl několik polyrytmických ploch slepených v celek, příznačně nazvaný *Kaleidoscope*. Dělicí část plná glissand a šumů se postupně rozevřela do mikrointervalového pole, v němž sehrály hlavní roli flažolety a nenápadně se do popředí dostávající viola. Na rušivém samplovaném podkresu soundu „šumící hudební nahrávky“ se postupně vytyčil akordicko-melodický úsek vibrafonu, jež se postupně přelil i do zbývající části orchestru. Zde je namístě vyzvednout precizní souhru mezi hráči orchestru, kteří po celou dobu své hudební produkce tvořili kompaktní zvukový orgán.

František Chaloupka již patří ke stálým festivalu a jeho skladby jsou v Olomouci přijímány s respektem a uznáním. Heroický příběh bratří Mašinů zhudebnil ve skladbě o sedmi částech *Mašin Gun – The Seven Rituals for purging the Czech Lands from the Spirit of Communism*. V mnohovrstevnaté minimalistické materii lze vypořádat vzrušené dialogy smyčců a probublávání dřevěných dechových nástrojů, kterým Chaloupka ve svých kompozicích přikládá zvláštní zřetel. Naléhavá atmosféra postupující jednotlivými segmenty skladby a zbytečná délka sice nezaručila stoprocentní soudržnost, zato udržela posluchače v napětí.

Přehlídku novodobých kompozic uzavřela audiovizuální performance *Joga* Tomáše Reindla. Scénický melodram pro guru, orchestr a jogíny byl bezpochyby nezapomenutelnou tečkou za letošním ročníkem. Oči mnohých spočinuly na vlnitých křivkách jogínských cvičenek z olomoucké Tanceláře a hudba poněkud ustupovala do pozadí, což byl možná kompoziční záměr autora. Reindl zvolil text nikoliv básnický, ale prozaické encyklopedické heslo, které rozvádí v prosté próze až popisně demonstrující principy a podstatu jogínského umění včetně popisu jednotlivých prvků sestavy Pozdrav Slunci. Textová předloha vychází z nejstarších dostupných zdrojů vztahujících se této problematice, včetně původního hlasového záznamu Františka Drtikola, prvního propagátora jógy u nás, v jazyce obsahujícím i zastaralých přechodníků. Hudebních prostředků Rendl využil mnoho, od samplovaného dronu tampury, přes tabla, beatbox až po alikvotní zpěv, kdy se sám stal součástí hudební produkce. Všechny tyto polohy byly vystavěny na parodickém podkresu východní relaxační hudby neustále rozrušovaném novými hudebními myšlenkami, kdy je každý hudební motiv inspirován následným tělocvičným prvkem. Imperativy v podání Petra Kubese v posledním úseku skladby ve stále kratších časových intervalech přidávaly na naléhavosti a zhušťovaly hudební materiál do reminiscenčního závěru motivů a ucelené konstrukce.

Doufejme, že v následující dekádě, kterou před sebou festival MusicOlomouc má, se soudobá hudba dostane do povědomí širšího okruhu posluchačů. Všem

pořadatelům, organizátorům a sponzorům patří dík za obětavost a zápal, se kterým se vrhali do realizace jednotlivých koncertů.

Jana Burdová, studentka katedry muzikologie FF UP